

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 31 октомври 2023 година

Соопштение за печат

Позначајни движења кај каматните стапки на банките и штедилниците¹: септември 2023 година

- Во септември 2023 година, просечната каматна стапка на вкупните кредити изнесува 5,49%, односно е непроменета во однос на претходниот месец, додека на годишна основа бележи раст за 1,14 п.п. Просечната каматна стапка на вкупните депозити изнесува 1,59% и забележа месечен и годишен раст од 0,04 п.п. и 0,89 п.п., соодветно.
- Просечната каматна стапка на новоодобрените кредити², во септември, изнесува 5,49% и е незначително намалена на месечно ниво за 0,04 п.п., при годишен раст од 1,40 п.п. Просечната каматна стапка на новопримените депозити забележа минимален месечен пад од 0,02 п.п. и изнесува 2,15%, додека на годишна основа е зголемена за 1,08 п.п.

Табела 1. Каматни стапки на вкупните и на новите кредити и депозити

	9.2022	12.2022	1.2023	2.2023	3.2023	4.2023	5.2023	6.2023	7.2023	8.2023	9.2023
во % на годишно ниво											
Вкупни кредити	4.35	4.44	4.98	5.00	5.04	5.08	5.09	5.12	5.49	5.49	5.49
Корпоративен сектор	3.59	3.84	4.60	4.63	4.70	4.79	4.81	4.86	5.36	5.36	5.37
Домаќинства	5.05	5.01	5.34	5.34	5.34	5.34	5.34	5.35	5.61	5.61	5.61
Новоодобрани кредити	4.09	4.83	5.05	5.20	5.26	5.44	5.32	5.26	5.57	5.53	5.49
Корпоративен сектор	3.72	5.02	5.19	5.22	5.27	5.53	5.36	5.26	5.75	5.73	5.50
Домаќинства	4.65	4.38	4.81	5.18	5.23	5.26	5.25	5.27	5.32	5.24	5.47
Вкупни депозити	0.70	0.86	0.93	1.00	1.11	1.17	1.22	1.40	1.50	1.55	1.59
Корпоративен сектор	1.11	1.34	1.35	1.75	1.74	1.82	1.92	1.99	2.02	2.08	1.94
Домаќинства	0.67	0.81	0.88	0.92	1.04	1.11	1.15	1.34	1.44	1.50	1.55
Новопримени депозити	1.07	1.34	1.51	1.71	2.04	2.23	1.93	2.70	2.21	2.17	2.15
Корпоративен сектор	1.08	1.09	1.00	1.40	1.10	1.62	1.50	2.11	1.57	1.81	1.65
Домаќинства	1.07	1.40	1.71	1.86	2.27	2.34	2.18	2.87	2.40	2.32	2.40

Извор: НБРСМ.

¹ Под „каматна стапка“ се подразбира пондерирана просечна каматна стапка искажана во проценти на годишно ниво. За подетално објаснување види ја методологијата

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_MIR_07_2018_mak.pdf

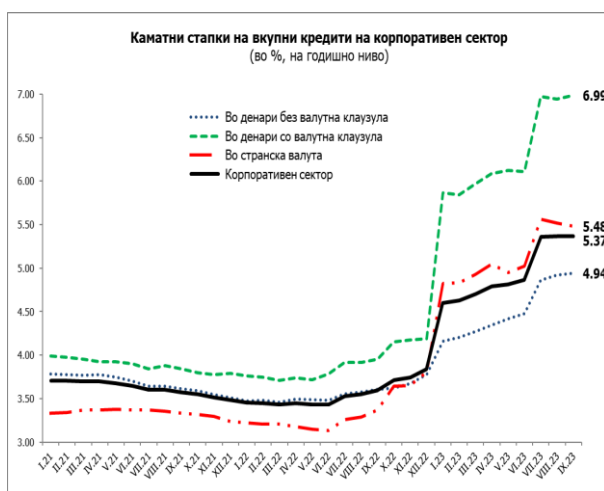
² Во однос на каматните стапки на новоодобрените кредити / новопримените депозити се карактеристични променливи движења. Ваквите движења на каматните стапки произлегуваат од промените на обемот на новите депозити/кредити (којшто од месец во месец може позначително да се менува), како и од новодоговорената каматна стапка.

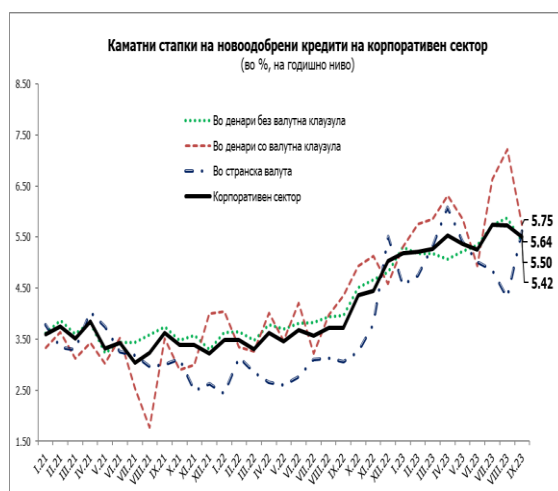
Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

1. Каматни стапки на корпоративниот сектор³

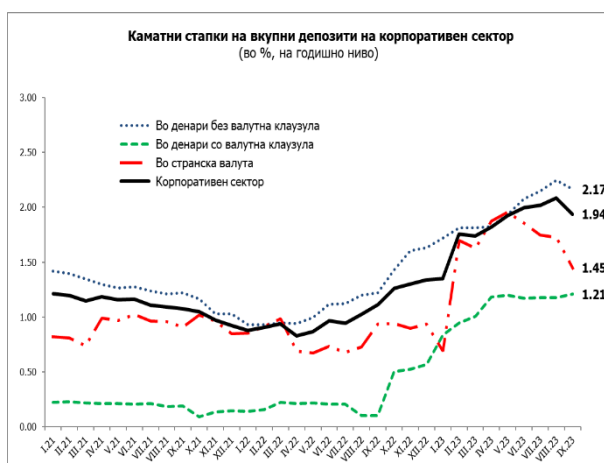
- Во септември, просечната каматна стапка на вкупните кредити на корпоративниот сектор оствари минимален месечен раст од 0,01 п.п. и изнесува 5,37%. Притоа, месечната промена е резултат на повисоките каматни стапки на денарските кредити со и без валутна клаузула (за 0,05 п.п. и 0,02 п.п., соодветно), во услови на пад на каматните стапки на кредитите во странска валута (за 0,04 п.п.). Анализирano на годишна основа, каматната стапка на вкупните кредити на корпоративниот сектор е зголемена за 1,78 п.п.

Извор: НБРСМ.

- Каматната стапка на новоодобрените кредити на корпоративниот сектор, овој месец, е намалена за 0,23 п.п. на месечно ниво и изнесува 5,50%. Месечниот пад се должи на пониските каматни стапки на денарските кредити со и без валутна клаузула (за 1,47 п.п. и 0,46 п.п., соодветно), додека каматните стапки на кредитите во странска валута остварија раст (за 1,33 п.п.). Оваа каматна стапка бележи раст од 1,78 п.п., споредено на годишно ниво.

Извор: НБРСМ.

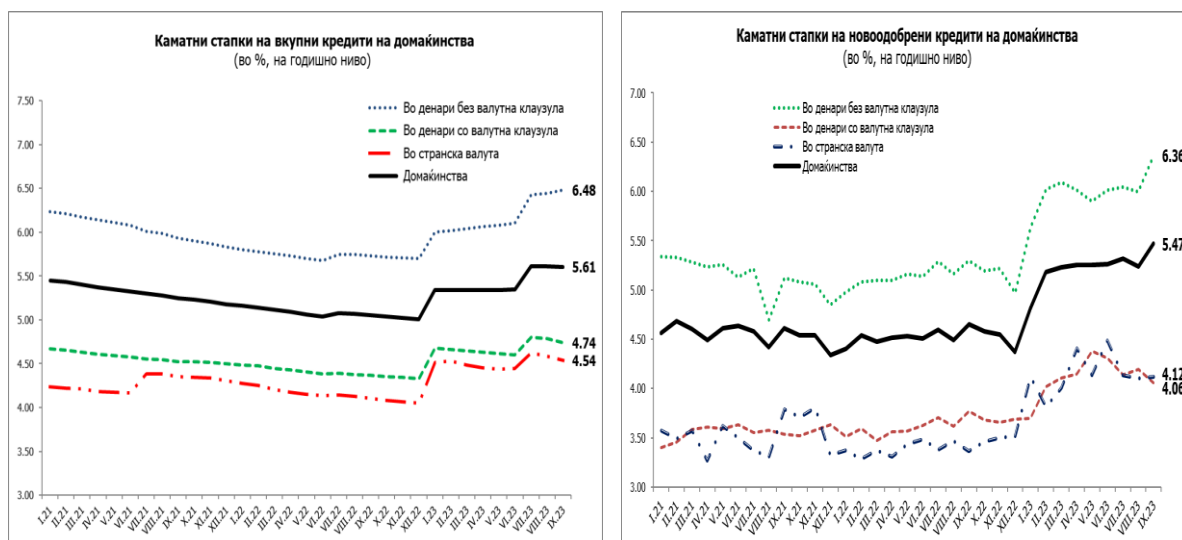
³ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа нефинансиските институции (јавни и останати).

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во септември, просечната каматна стапка на вкупните депозити на корпоративниот сектор оствари месечен пад од 0,14 п.п. и изнесува 1,94%. Според валутната структура, падот е резултат на намалените каматни стапки на депозитите во странска валута и на денарските депозити без валутна клаузула (за 0,28 п.п. и 0,07 п.п., соодветно), при остварен раст на каматните стапки на денарските депозити со валутна клаузула (за 0,03 п.п.). Анализирano на годишно ниво, каматната стапка на вкупните депозити на корпоративниот сектор е зголемена за 0,83 п.п.
- Каматната стапка на новопримените депозити⁴ на корпоративниот сектор, во септември, изнесува 1,65% и е намалена за 0,16 п.п. на месечно ниво. Притоа, падот во целост произлегува од пониските каматни стапки на депозитите без валутна клаузула (за 0,53 п.п.), во услови на раст на каматните стапки на депозитите во странска валута (за 0,26 п.п.). Овој месец, банките и штедилниците не евидентирале новопримени денарски депозити со валутна клаузула. Во споредба со септември претходната година, оваа каматна стапка е повисока за 0,57 п.п.

2. Каматни стапки на домаќинствата⁵

Извор: НБРСМ.

- Во септември, каматната стапка на вкупните кредити на домаќинствата е непроменета на месечна основа и изнесува 5,61%, додека на годишна основа забележа раст од 0,56 п.п.

⁴ Во графиконот што се однесува на каматните стапки на новопримените депозити на корпоративниот сектор, прекилот во сериите податоци кај каматните стапки во денари со валутна клаузула се должи на тоа што во дадени месеци банките и штедилниците не примиле таков вид депозити од корпоративниот сектор.

⁵ За потребите на ова соопштение, домаќинствата опфаќаат: физички лица, самостојни вршители на дејност и непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Просечната каматна стапка на новоодобрените кредити на домаќинствата, овој месец изнесува 5,47%, што претставува месечен раст од 0,23 п.п. Промената пред сè произлегува од растот на каматните стапки на денарските кредити без валутна клаузула (за 0,36 п.п.), при минимален раст и на каматните стапки на кредитите во странска валута (за 0,01 п.п.), додека каматните стапки на денарските кредити со валутна клаузула се намалени (за 0,14 п.п.). Споредено со истиот период претходната година, оваа каматна стапка оствари раст од 0,82 п.п.

Извор: НБРСМ.

- Кај каматната стапка на вкупните депозити на домаќинствата, овој месец е забележан раст од 0,05 п.п. на месечно ниво и истата изнесува 1,55%. Притоа, нагорната промена е резултат на растот на каматните стапки на денарските депозити без валутна клаузула и депозитите во странска валута (за 0,06 п.п. и 0,04 п.п., соодветно), во услови на непроменети каматни стапки на денарските депозити со валутна клаузула. Каматната стапка на вкупните депозити на домаќинствата оствари раст на годишна основа од 0,88 п.п.
- Во септември, каматната стапка на новопримените депозити на домаќинствата⁶ изнесува 2,40% и е зголемена за 0,08 п.п. во однос на претходниот месец. Месечниот раст целосно се должи на зголемените каматни стапки на денарските депозити без валутна клаузула (за 0,15 п.п.), додека кај каматните стапки на депозитите во странска валута е евидентиран пад (за 0,10 п.п.). Притоа, кај банките и штедилниците овој месец не се евидентирани новопримени денарски депозити со валутна клаузула. Споредено на годишно ниво, каматната стапка на новопримените депозити на домаќинствата забележа раст од 1,33 п.п.

⁶ Во графиконот што се однесува на каматните стапки на новопримените депозити на домаќинствата, прекилот во сериите податоци кај каматните стапки во денари со валутна клаузула се должи на тоа што во дадени месеци банките и штедилниците не примиле таков вид депозити од домаќинствата.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Придружни информации

Временски серии податоци: годишни, квартални и месечни податоци за пондерираните каматни стапки на банките и штедилниците

http://www.nbrm.mk/statistika_na_kamatni_stapki.nspix

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_MIR_07_2018_mak.pdf

Следни објавувања: Календар на објавување податоци

http://www.nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Месечни податоци за каматните стапки: 30 ноември 2023 година (референтен пресек заклучно со октомври 2023 година).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02/3215-235 лок. 108/110.